

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2010-2011

---

19 MAI 2011

Proposition de loi organisant un système de signalétique des films

(Déposée par MM. Richard Miller et Armand De Decker)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée au Sénat le 10 août 2007 (doc. Sénat, n° 4-148/1 - SE 2007).

La classification des films, datant d'une loi de 1920, était fondée sur une interdiction générale de l'accès des cinémas aux mineurs, sauf exception pour les films dont une commission estimait qu'ils pourraient être vus par les jeunes de moins de seize ans. Cette conception est dépassée à un double titre. Tout d'abord, la classification « moins ou plus de seize ans » ne correspond plus à l'évolution de la maturité des jeunes. Un garçon ou une fille de treize ou quatorze ans revendique dans sa vie courante le droit de ne pas être traité comme un enfant. De plus — et c'est la deuxième raison du caractère obsolète de la loi de 1920 —, le contexte environnemental a complètement changé. Les médias se sont développés et diversifiés à l'infini. Les chaînes de télévision et internet donnent accès aux événements du monde. Les DVD envahissent le marché. Aucun de ces moyens de connaissance ne fait l'objet de contrôle d'accessibilité, réserve faite des chaînes de télévision dont certaines ont mis au point un code informatif du contenu des émissions. En d'autres termes, le jeune peut assister, pratiquement en direct sur son écran de télévision, à la guerre en Irak ou au massacre d'enfants par des kamikazes mais il est interdit d'accès dans des salles de cinéma où l'on projette un film jugé « trop violent » par la commission. Enfin, le régime d'interdiction sauf autorisation, imposé par la loi de 1920, est devenu, dans les faits, totalement inapplicable. En effet, les « méga complexes » ont remplacé les petits établissements d'une ou deux salles. Le contrôle des billets s'effectue à l'entrée et, une fois à l'intérieur, le

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2010-2011

---

19 MEI 2011

Wetsvoorstel tot instelling van een filmclassificatiesysteem

(Ingediend door de heren Richard Miller en Armand De Decker)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van een voorstel dat reeds op 10 augustus 2007 in de Senaat werd ingediend (stuk Senaat, nr. 4-148/1 - BZ 2007).

De classificatie van films, die nog steunt op een wet van 1920, was gebaseerd op een algemeen verbod voor minderjarigen om de bioscoop te bezoeken, uitgenomen voor die films waarvan een commissie oordeelde dat ze geschikt waren voor min-zestienjarigen. Om twee redenen is die werkwijze uit de tijd. Ten eerste stemt de classificatie « jonger of ouder dan zestien jaar » niet langer overeen met de evolutie waarbij jongeren almaar sneller volwassen worden. Jongens of meisjes van dertien of veertien jaar pikken het in hun dagdagelijkse leven niet langer dat ze als kinderen worden behandeld. Bovendien — en dat is de tweede reden van het oubollige karakter van de wet van 1920 — is de leefwereld van de jongeren ingrijpend gewijzigd. Zo was er de enorme ontwikkeling van de media waarvan de diversiteit haast niet meer te overzien valt. Via de televisieomroepen en het internet krijgt de jongere toegang tot de wereldeenementen. De DVD verovert de markt. Op sommige televisieomroepen na, die een kijkwijzer hebben uitgewerkt waarbij zij via codes inhoudelijke informatie over de programma's verstrekken, vallen voormelde informatiebronnen buiten enige controle op het vlak van de toegankelijkheid ervan. Zo komt men tot de situatie waarbij jongeren de oorlog in Irak of het bloedbad van kinderen die bij zelfmoordaanlagen om het leven komen, praktisch *live* op het televisiescherm kunnen volgen, terwijl hen de toegang wordt ontzegd tot bioscopen waarin een film wordt vertoond die de commissie als « te gewelddadig » bestempelt. Tot slot zij gesteld dat het volstrekt onhaalbaar is gebleken de algemene verbodsregeling waarvan

spectateur peut évidemment choisir une autre salle que celle qui figure sur son billet. De surcroît, la vente de tickets par voie électronique se généralise, rendant l'accès aux salles incontrôlable. À moins de recruter une armée de contrôleurs, on ne voit pas comment on pourrait remédier à cette situation. On peut aussi s'interroger sur la valeur d'une interdiction de vision d'un film alors que parfois, avec un court décalage, l'œuvre cinématographique sort en DVD ou en cassette vidéo.

Tout ceci doit conduire à une réflexion plus globale. Puisque le régime de l'interdiction ne correspond plus à l'évolution sociétale et est inapplicable, il convient de le remplacer par un système d'information conduisant à une plus grande responsabilisation. Ce qui est important pour les parents, les éducateurs et les jeunes aussi, c'est de disposer d'une appréciation des caractéristiques du film. C'est ce que les télévisions tentent de faire par des logos apparaissant sur l'écran. C'est ce que de nombreux pays ont organisé, soit par des logos ou pictogrammes, soit par de courtes mentions, des «phrases types» avertissant du caractère violent, érotique ou autre des œuvres présentées.

Nous proposons de développer un tel système.

Aux termes de la présente proposition de loi, la Commission de contrôle des films n'a plus pour mission de décerner des mentions «enfants admis» ou «enfants non admis». Elle doit mettre au point soit des pictogrammes, soit des mentions indiquant les catégories d'âges auxquelles peuvent s'adresser les films et, le cas échéant, les caractéristiques qui les font réserver aux majeurs.

L'organisation de la nouvelle commission se base sur celle de la Commission intercommunautaire de contrôle des films créée par un accord de coopération entre les communautés.

La présente proposition de loi ne reprend que les dispositions essentielles. Un arrêté royal précisera l'organisation et le fonctionnement de la Commission. Il serait évidemment indispensable que les professionnels de la distribution et de l'exploitation soient consultés sur les arrêtés d'exécution.

bij uitzondering kan worden afgeweken, in de praktijk toe te passen. De kleinere bioscopen met een of twee zalen hebben immers plaats moeten ruimen voor «megacomplexen», waar de biljetcontrole aan de ingang gebeurt. Zodra de toeschouwer binnen is, kan hij uiteraard een andere zaal kiezen dan die welke op zijn toegangsbewijs vermeld staat. Daarbij constateert men een veralgemening van de elektronische *ticketing*, waardoor de toegang tot de zalen hoegenaamd niet meer te controleren valt. Tenzij men een leger controleurs zou aanwerven, ziet men niet goed in hoe men die situatie zou kunnen verhelpen. Ook rijst de vraag in hoever het nog zin heeft het bekijken van een bepaalde film te verbieden, als men weet dat diezelfde film, soms kort nadat hij in roulatie werd gebracht, reeds als DVD of als videocassette wordt uitgebracht.

Al die elementen nopen tot een meer algemene denkoefening. De verbodsregeling stemt niet langer met de maatschappelijke evolutie overeen en de toepassing ervan is niet haalbaar gebleken. Gelet daarop, is het aangewezen de regeling te vervangen door een voorlichtingsprocedure waarbij eenieder scherper op zijn verantwoordelijkheid kan worden aangesproken. Voor de ouders, de opvoeders en ook voor de jongeren is het belangrijk te kunnen beschikken over een beoordeling van het filmprofiel. De televisieomroepen pogen dat te doen via waarschuwingstekens op het scherm. Ook tal van landen hanteren een soortgelijk systeem, waarbij ze door middel van waarschuwingstekens of pictogrammen dan wel via korte meldingen of een aantal «standaardzinnen» de kijker waarschuwen voor het gewelddadige, erotische of anderszins delicate karakter van de aangeboden werken.

Wij stellen voor een dergelijk systeem uit te werken.

Op grond van dit wetsvoorstel heeft de Filmkeuringscommissie niet langer tot taak films als «kinderen toegelaten» of als «kinderen niet toegelaten» aan te merken. Zij moet een reeks pictogrammen dan wel vermeldingen uitwerken die aangeven voor welke leeftijdscategorieën de films bedoeld zijn en, in voorkomend geval, de kenmerken ervan aangeven die erop wijzen dat ze uitsluitend voor meerderjarigen geschikt zijn.

De organisatie van die nieuwe Commissie steunt op die van de, krachtens een tussen de gemeenschappen gesloten samenwerkingsakkoord opgerichte Intergemeenschapscommissie voor de Filmkeuring.

Dit wetsvoorstel beperkt zich tot de essentiële bepalingen. Een koninklijk besluit zal de organisatie en de werking van de Commissie nader omschrijven. Bij het uitwerken van de uitvoeringsbesluiten lijkt het uiteraard absoluut noodzakelijk het advies terzake van de vakmensen uit de distributie- en exploitatiesector in te winnen.

Enfin, on signalera que depuis l'avis du Conseil d'État du 4 mars 2004 (n° 34 416/VR), c'est l'État fédéral et non pas les communautés qui est compétent pour l'organisation d'un système de contrôle des films.

Richard MILLER.
Armand DE DECKER.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Il est créé une Commission d'examen des films, ci-après dénommée la Commission.

La Commission indique pour chaque film, les catégories d'âges auxquelles il s'adresse ou ne s'adresse pas.

Art. 3

La Commission émet son avis soit sous la forme d'un pictogramme spécifique, soit sous la forme d'une courte mention.

Le Roi détermine, sur avis du bureau de la Commission, les types de pictogrammes et de mentions retenus.

Art. 4

Le pictogramme ou la mention est apposé à l'entrée des établissements où sont projetés les films.

Art. 5

La Commission est composée d'un président effectif, d'un président suppléant, d'un vice-président effectif et d'un vice-président suppléant ainsi que de

Tot slot zij erop gewezen dat het sinds 4 maart 2004, de datum waarop de Raad van State advies nr. 34 416/VR heeft uitgebracht, buiten kijf staat dat de federale Staat — en niet de gemeenschappen — bevoegd is om een filmkeuringsprocedure uit te werken.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Er wordt een Filmkeuringscommissie — verder Commissie genoemd — opgericht.

De Commissie geeft voor elke film aan voor welke leeftijdscategorieën hij al dan niet bedoeld is.

Art. 3

De Commissie formuleert haar advies in de vorm van een specifiek pictogram of van een korte vermelding.

De Koning bepaalt, na terzake het advies van het bureau van de Commissie te hebben ingewonnen, welksoortige pictogrammen en vermeldingen in aanmerking zullen worden genomen.

Art. 4

Het pictogram of de vermelding wordt uitgehangen aan de ingang van de zalen waar de films zullen worden vertoond.

Art. 5

De Commissie bestaat uit een vaste voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, een vaste ondervoorzitter en een plaatsvervangend voorzitter alsmede uit een

membres effectifs et de membres suppléants dans le respect de la parité linguistique.

La Commission se divise en sections de première instance et en une section d'appel. L'ensemble des sections de première instance compte cent membres au maximum.

La section d'appel compte vingt membres au maximum.

Un cinquième des membres des sections de première instance et de la section d'appel est nommé sur une liste double de candidats présentés par les organisations représentatives de l'industrie cinématographique.

Les membres sont nommés par le Roi pour un mandat renouvelable de cinq ans.

Art. 6

Le ministre qui a l'industrie du cinéma dans ses attributions fixe le nombre des sections de première instance.

Chaque section siège au nombre fixe de cinq membres au moins dont un membre appartient à la catégorie visée à l'article 5, alinéa 5.

Art. 7

Le président de la Commission, le vice-président et les présidents des sections de première instance forment le bureau de la Commission.

Art. 8

La section d'appel est présidée par un magistrat de la cour d'appel de Bruxelles, nommé par le Roi sur proposition du ministre de la Justice.

Le président et les membres de la section d'appel ne peuvent être membres des sections de première instance ni être désignés en qualité de président ou de vice-président, effectif ou suppléant, de la Commission.

Art. 9

Les déposants des films peuvent se pourvoir en appel contre toute décision des sections de première instance, dans un délai de quinze jours qui suit la communication de la décision de la section de première instance.

aantal vaste en een aantal plaatsvervangende leden, waarbij rekening wordt gehouden met de taalpariteit.

De Commissie is onderverdeeld in een afdeling eerste aanleg en een afdeling hoger beroep. Het geheel van de afdelingen eerste aanleg telt ten hoogste honderd leden.

De afdeling hoger beroep telt ten hoogste twintig leden.

Een vijfde van de leden van de afdelingen eerste aanleg en van de afdeling hoger beroep wordt benoemd op een dubbele lijst van kandidaten voorgedragen door de representatieve organisaties van de filmindustrie.

De leden worden door de Koning benoemd voor een hernieuwbare periode van vijf jaar.

Art. 6

De voor de filmindustrie bevoegde minister stelt het aantal afdelingen eerste aanleg vast.

Elke afdeling houdt zitting met een vast aantal van ten minste vijf leden, van wie een lid tot de in artikel 5, vijfde lid, bedoelde categorie behoort.

Art. 7

De voorzitter van de Commissie, de ondervoorzitter en de voorzitters van de afdelingen eerste aanleg stellen het bureau van de Commissie samen.

Art. 8

De afdeling hoger beroep wordt voorgezeten door een door de Koning, op voordracht van de minister van Justitie benoemde magistraat van het hof van beroep te Brussel.

De voorzitter en de leden van de afdeling hoger beroep mogen noch lid zijn van de afdelingen eerste aanleg, noch aangewezen zijn als vast dan wel plaatsvervangend voorzitter of ondervoorzitter van de Commissie.

Art. 9

Binnen een termijn van vijftien dagen volgend op de kennisgeving van de beslissing van de afdeling eerste aanleg kunnen de bewaargevers van de films beroep aantekenen tegen iedere, door de afdelingen eerste aanleg genomen beslissing.

Art. 10

Le président de la Commission fait rapport annuellement au ministre qui a l'industrie du cinéma dans ses attributions, des travaux de la Commission.

Art. 11

L'organisation et le fonctionnement de la Commission sont fixés par arrêté royal sur avis du bureau de la Commission.

Art. 12

Toute violation des dispositions de l'article 4 est punie d'une amende de cent à mille euros.

10 décembre 2010.

Richard MILLER.
Armand DE DECKER.

Art. 10

De voorzitter van de Commissie brengt aan de voor de filmindustrie bevoegde minister jaarlijks verslag uit over de commissiewerkzaamheden.

Art. 11

De organisatie en de werking van de Commissie worden op advies van het bureau van de Commissie bij koninklijk besluit vastgesteld.

Art. 12

Iedere schending van de bepalingen van artikel 4 wordt gestraft met geldboete van honderd euro tot duizend euro.

10 december 2010.